

Νά γίνης χοῖρος γῆ γρουλ-λί, νά σοῦ φωνάζουν οὔτσι καί νά κυλείς' οὐλ-λημερίς σέ λασπωμένο β-βούτσι Κῶς.

Ἡ λ. ὑπὸ τὸν τύπ. Γρυλλί καὶ ὡς τοπων. Χίος.

γρυλλιά ἡ, Α. Κρήτ. γρυλλέ Δ. Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γ ρ ὕ λ λ η ς καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ι ά.

1) Τὸ ἄγριον ἀνοιγμα τῶν ὀφθαλμῶν ἐνθ' ἂν.: Παίζει πότε - πότε καὶ γρυλλές, πὺν τονέ φοβᾶσαι, γιατί θαρρεῖς πὺς ἔχει τὰ μάθια τοῦ Κένκλωπα Δ. Κρήτ. (Μαλάκ.) 2) Τὸ ἄγριον βλέμμα, ἡ ἄγρια ματιά Α. Κρήτ.: Μοῦ ρίχτει μιὰ γρυλλιά Α. Κρήτ. "Οὐδὲ μιλῶ καὶ μοῦ παίζει ἡ μάνα μου τῇ γρυλλέ μὲ τσ' ἀμάτες τση, ἀποὺ τὸ φόβο μου δὲ βγάνω μιλιὰ Δ. Κρήτ. "Επαιξέ μου δυὸ - τρεῖς γρυλλές ἀποὺ 'τονε, θαρρεῖς, ἀποὺ τὰ μάθια θεριοῦ αὐτόθ.

γρυλλιάζω (I) ἀμάρτ. γρυλλιάζ-ζω Σύμ. γρυλλιάτίζω Σύμ. γρυλλιάζον Ἡπ. (Πάπιγκ.) Θράκ. (Μυριόφ.) Τῆν. γκουρλιάζον Ἡπ. (Ζαγόρ.) γκουρλιάζον Ἡπ. — Λεξ. Ἡπίτ. ἀγρυλλιάζον Τῆν. γκουρλιάζον Θεσσ. (Κρυόβρ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γ ρ ὕ λ λ η ς καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ι ά ζ ω.

1) Ἀνοίγω ὑπερβολικῶς τοὺς ὀφθαλμοὺς Σύμ. Τῆν. Συνών. γ ρ υ λ λ ί ζ ω 1, γ ρ υ λ λ ὶ ω Α1. 2) Ἐξαγριοῦμαι Τῆν. 3) Ἀποπνίγω τινὰ διὰ τῶν χειρῶν ἢ διὰ τῆς ἀγχόνης Ἡπ. — Λεξ. Ἡπίτ. Συνών. γ ρ υ λ λ ὶ ω Β2. β) Φονεύω Ἡπ. (Πάπιγκ.): Τὸν γρούλμασαν κὶ τὸν ἄφ'σαν 'ς τοῦ δρόμου. 4) Πάσχω ἐκ λαρυγγίτιδος ἢ ἄλλης παρομοίας ἀσθενείας προκαλούσης βῆχα Θεσσ. (Κρυόβρ.) 5) Ἐπὶ αἰγῶν, κοιμῶμαι Θράκ. (Μυριόφ.)

γρυλλιάζω (II) ἀμάρτ. γκουρλιάζον Θεσσ. (Κρυόβρ.) Μακεδ. (Γαλατ.)

Ἐκ τοῦ οὖς. γ ρ ὕ λ λ ο ς καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ι ά ζ ω.

Γ ρ υ λ λ ί ζ ω (II), τὸ ὅπ. βλ.: Μουνούχ'σαν τοῦ γουρούν' τοῦ σιρν' κὶ γκουρλιάζιν τοῦ καημένου Γαλατ. Νά δώσουμι τοῦ γ'ρουν' νά φάη, νά σταματήσ' νά γκουρλιάζ' Κρυόβρ. || Ἄσμ.

Ἡ παπᾶς ἀπ' τοῦ Λυκούδ' | κυνηγοῦσι ἓνα γκουτζοῦν' τοῦ γκουτζοῦν' γκούρλιαζι | κ' ἡ παπᾶς τοῦ οὐρλιαζι (γκουτζοῦν' = γουρούνι) Θεσσ. (Κρυόβρ.)

γρυλλιάς ἐπιθ. ἀμάρτ. γρυλλές Δ. Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γ ρ ὕ λ λ η ς καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ι ά ς.

Ἡ ἀνοίγων πολὺ τοὺς ὀφθαλμοὺς του.

γρούλλιασμα (I) τό, Ἡπ. (Πάπιγκ.) γκούρλιασμα Ἡπ. γκούρλιασμα Μακεδ. (Κολινδρ.) Στερελλ. (Αἰτωλ.) — Λεξ. Ἡπίτ.

Ἐκ τοῦ ρ. γ ρ υ λ λ ι ά ζ ω (I)

1) Ὑπερβολικὸν ἀνοιγμα τῶν ὀφθαλμῶν Στερελλ. (Αἰτωλ.) — Λεξ. Ἡπίτ. 2) Βράγχος, βράχνιασμα Μακεδ. (Κολινδρ.) 3) Φόνος δι' ἀποπνιγμοῦ ἢ στραγγαλισμοῦ Ἡπ.

γρούλλιασμα (II) τό, ἐνιαχ. γκούρλιασμα Θεσσ. (Κρυόβρ.)

Ἐκ τοῦ ρ. γ ρ υ λ λ ι ά ζ ω (II).

Γ ρ ὕ λ λ ι σ μ α (II) τὸ ὅπ. βλ.: Καλὰ πὺν ἔχουμι τ'ρόγαλον κὶ δίνουμι τοῦ γρουν', γιατί ἀλλιῶς θὰ μᾶς ἔβγαζι ὀξον μὶ τὰ γκουρλιάσματα Θεσσ. (Κρυόβρ.)

γρυλλίζω (I) Κρήτ. (Ἀποκόρ. Σφακ.) Νάξ. (Ἀπόρανθ.) Πάρ. Σίφν. Σύρ. γρουλ-λίντζω Σίφν. γκουρλιάζω Ἐρεικ. Παξ. γκουρλιάζω Πελοπν. (Τσιτάλ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γ ρ ὕ λ λ η ς.

1) Ἀνοίγω ὑπερβολικῶς τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐξ ὀργῆς, φόβου ἢ ἐκπλήξεως Ἐρεικ. Κρήτ. (Ἀποκόρ. Σφακ.) Νάξ. (Ἀπόρανθ.) Πάρ. Σίφν. Σύρ.: Εἶδα γρυλλίζεις ἐτσά καὶ μὲ θαρρεῖς; Ἀποκόρ. Ἐγκρύλλισε τὰ μάτια ἀπὸ τὸ κακό του Ἐρεικ. Χωρὶς τίποτα γρυλλίζει τὰ μάθια του καὶ μὲ κόβγει τὸ αἷμα νά τὸν ἀξανάω Ἀπόρανθ. Ἐγκρύλλισε τὰ μάθια δὸν κ' ἦτονε φόβος καὶ τρόμος αὐτόθ. Τί γρυλλίζεις, δὲ σ' ἀρέσει ἡ κονβέδα πὺν 'πα; Πάρ. Σύρ. Συνών. γ ρ υ λ λ ὶ ω Α1.

2) Περιστρέφω τοὺς ὀφθαλμοὺς ὡς ἡλίθιος, βλέπω βλακωδῶς Παξ.: Γρυλλίζει τὰ μάτια του καὶ φέρνει τσι κόρες 'ς τίς ἄκρες. 3) Ἀποπνίγω, φονεύω, ἐξοντώνω Πελοπν. (Τσιτάλ.)

β) Κατεδαφίζω Πελοπν. (Τσιτάλ.) Πρέπει νά γκουρλιάσωμε τὸ παλιόσπιτο αὐτόθ. || Παροιμ.:

Ἡ ὁμόνοια φκειάχει σπίτι κ' ἡ διχόνοια τὸ γκουρλιάζει

γρυλλίζω (II) Κρήτ. (Κίσ.) Πόντ. (Ἱμερ. Σταυρ. Τραπ. Χαλδ.) — Χ. Χρηστοβασ., Διηγ. Θεσσαλ. 41 — Λεξ. Περίδ. Μπριγκ. Πρω. Δημητρ. γρουλλίζω Κεφαλλ. γρουλλίζον Σάμ. γουρλιάζω Ἡπ. (Ἰωάνν.) Πελοπν. (Ἀνώγ. Δαιμον. Μανιάκ. Πιάν. Παλαιοχ.) γουρλιάζον Δαρδαν. Εὔβ. (Γραμπ.) Ἡπ. (Ραδοβύζ.) Θεσσ. (Βαμβακ.) Θράκ. (Αἰν.) Σάμ. γουρλιάζον ἐν Τσακων. γκουρλιάζω Πελοπν. (Βλαχοκερ. Γορτυν. Κυνουρ. Σουδεν. — Π. Γενναδ., Γεωργ. γλωσσ. 13 — Λεξ. Ἡπίτ. Δημητρ. γκουρλιάζον Εὔβ. (Ἀγία Ἄνν. Στρόπον. Ψαχν.) Ἡπ. Θεσσ. (Γερακάρ. Μελιβ. Καλαμπάκ.) Μακεδ. (Ἀρκοχώρ. Βόιον Βρία Γρεβεν. Δεσκάτ. Μοσχοπόταμ. Ρυάκ. Χαλκιδ.) Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀρτοτ. Λεπεν. Φθιώτ. Φωκ.) σγκουρλιάζον Μακεδ. (Βλάστ. Βόιον Δαμασκ. Πεντάλοφ.) γουρ-ριζω Καλαβρ. (Μπόβ.) γκουρλάον Πελοπν. (Σκορτσιν.)

Τὸ ἀρχ. ρ. γ ρ υ λ λ ί ζ ω.

1) Ἐκβάλλω γρυλλισμόν, φωνὴν ὁμοίαν πρὸς τὴν τοῦ χοίρου κυρίως, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν τοῦ κυνός, λύκου ἢ λέοντος πολλαχ. καὶ Πόντ. (Ἱμερ. Σταυρ. Τραπ. Χαλδ.) Τσακων. (Πραστ.): Γουρλίζ' τὸ γουρούν' Μακεδ. (Βόιον) Τί γκουρλίζ' τοῦ γ'ρουν'; Θεσσ. "Ὅταν σκάβ' τοῦ γουρούν', γουρλίζ' Θεσσ. (Βαμβακ.) Τὸ γουρούνι πεινάει κὶ οὐλο γκουρλίζει Πελοπν. (Βλαχοκερασ.) Δῶς 'ς τοῦ γ'ρουν' τὰ πλύματα, γιατί γκουρλίζ' Μακεδ. (Βρία) Μᾶς πῆρι τ' ἀφτιά τοῦ γ'ρουν' σγκουρλιάζοντας Μακεδ. (Πεντάλοφ.) "Ἀμα βουρίσουν, σγκουρλιάζον κὶ χαλνοῦν τοῦ κουμάς' (βουρίσουν = τρέξουν ὀρμητικῶς, ἐνν. τὰ γουρούνια) Μακεδ. (Δαμασκ.) "Ἀμα γκουρλίζ'νι τὰ γ'ρούνια, θ' ἀλλάξ' οὐ κηρὸς Στερελλ. (Φθιώτ. Φωκ.) "Ἀμα θὰ γίν' σεισμός, τὰ σκυλλιά γουρλίζ'νε Δαρδαν. Μὲ τ' μουντσόνα γκουρλίζ' τοῦ γ'ρουν' Στερελλ. (Αἰτωλ.) Τσ' ἔσ' ἔχον ἐκιοῦ τσ' ἔσ' γουρλίζον; (τί ἔχεις ἐσὺ καὶ γρυλλίζεις;) Πραστ. "Ὁ σκύλλον ἐρχίνεσεν νά γρυλλίζη, θ' ἀρπάη σε Χαλδ. Τὸ λιοντάρ' γουρλίς'κε τρεῖς φορὲς καὶ μαζωχτήκανε χιλιάδες λιοντάρια (ἐκ παραμυθ.) Θράκ. (Αἰν.) || Παροιμ. Τὸν γ'ρουν' ποντὲ δὲ βιλάζ', πάντα γρουρλίζ' (ἡ πονηρὰ φύσις δὲν μεταβάλλεται) Σάμ. Συνών. γ ρ ο ὕ ζ ω, σ κ ο ὕ ζ ω. β) Κρώζω, ἰδίᾳ ἐπὶ περιστέρων Ἡπ. Κεφαλλ.: Τὸ περιστέρι γρουλλίζει Κεφαλλ. γ) Φλυαρῶ Μακεδ. (Βλάστ.) 2) Γουργουρίζω, παράγω εἰδικὸν ἦχον, βορβορυγμόν, ἐπὶ τῶν ἐντέρων Εὔβ. (Ἀγία Ἄνν. Ψαχν.) Ἡπ. Πελοπν. (Γορτυν. Κυνουρ. Μανιάκ. Οἰν.) Στερελλ. (Παρνασσ.) Τσακων. (Πραστ.) — Λεξ. Δημητρ.: Θὰ κρύουσιν, γκουρλίζ'νι

